

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény

Országos Bányászati Konferencia
Egerszalók, 2017.november 16-17.

Dr. Káldi Zoltán
főosztályvezető/bányakapitány

Az új eljárási törvény megalkotásának szükségessége

A felgyorsult társadalmi és technológiai fejlődéssel történő lépéstartás sikertelensége

A Ket. nem tudott a hatósági eljárások kiérlelődött törvényi alapjává válni (10 év alatt szinte minden rendelkezése módosult)

A Ket. „ügyintézői kézikönyvvé” vált

Egyre több eljárás kikerült a Ket. hatálya alól, gyakorlattá vált az ún. „mögöttes” jogszabályként való alkalmazása, ami megkérdőjelezte a Ket. átfogóan általános jellegét.

A közigazgatási szervezetrendszer átalakításának folyamata

Miniszteri Bizottság a Jó közigazgatásról szóló CM/rec(2007)7. számú ajánlásának függeléke, „A jó közigazgatás kódexe”, amelynek iránymutatásai általános európai követelményként jelentkezték.

Az Ákr. főbb vonásai

Vita jogalkotói szinten: részletszabályokig lemenő szabályozás vs. kerettörvény

„**Szikár**” jogi szabályozás (egyszerűség, tömörség, közérthetőség) – a Ket.-nél lényegesebben rövidebb a terjedelme (nincs szankciós szabály, elektronikus ügyintézés, végrehajtás Vht. stb.)

Flexibilitást biztosító rendelkezés (Ákr. 8. § (3) bekezdés: törvény, kormányrendelet kiegészítő eljárási szabályokat állapíthat meg.

Az Ákr. a **kérelemre induló eljárást** szabályozza, ezeket a rendelkezéseket kell alkalmazni a **hivatalbóli eljárásra is eltérésekkel**.

Új terminus technikusok bevezetése (átnevezések)

- megkeresés - belföldi jogsegély
- visszautasítás - érdemi vizsgálat nélküli elutasítás (magasabb absztrakciós fok, az eljárás megindításának jogszabályi feltételei hiányoznak)
- véglegesség - jogerő (alaki)

Új jogintézmények

- szünetelés
- közhírré tétel
- zár alá vétel

Hatósági ügy – hatósági ellenőrzés - hatóság

A hatóság eljárása során az e törvény hatálya alá tartozó közigazgatási hatósági ügyben és a hatósági ellenőrzés során e törvény rendelkezéseit alkalmazza.

Hatósági ügy az, amelynek intézése során a hatóság döntésével

- az ügyfél jogát vagy kötelezettségét megállapítja,
- jogvitáját eldönti,
- jogsértését megállapítja,
- tényt, állapotot, adatot igazol vagy nyilvántartást vezet,
- a döntését érvényesíti.

A **hatósági ellenőrzés** nem hatósági ügy, de az Ákr. rendelkezéseit alkalmazni kell rá.

Hatóság: bármely szerv, szervezet, személy (jogi és természetes), amelyik jogszabályban hatósági hatáskört kap.

Ügyfél – ellenérdekű ügyfél

Ügyfél az a természetes vagy jogi személy, egyéb szervezet, akinek (amelynek) jogát vagy jogos érdekét az ügy **közvetlenül érinti**, akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz, vagy akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak.

Az ügyfél jogát vagy jogos érdekét az adott ügy akkor érinti közvetlenül, ha közvetlen és nyilvánvaló érdekeltsége fűződik ahhoz, hogy a **másra vonatkozó jogot** a hatóság megállapítja és milyen tartalommal.

Külön nevesíti a törvény a hatósági **ellenőrzés alá vont személy ügyféli minőségét**, ezzel egyértelműsítendő, hogy habár az ellenőrzés nem hatósági ügy, az ellenőrzés alá vont személyt ettől függetlenül természetesen ügyféli jogok, jogállás illeti, és kötelezettségek terhelik.

Nincs ellenérdekű ügyfél, ha a kérelmező ügyfél benyújtotta az ügyben érintett összes **ismert ügyfélnek** a kérelmezett tevékenység végzéséhez történő **hozzájáruló nyilatkozatát** vagy a tevékenység végzését lehetővé tevő **megállapodást**. [Bt. szabályozása nem Ákr.]

Hatósági eljárások fajtái

Automatikus döntéshozatal (24 óra)

- azt törvény vagy kormányrendelet **megengedi**,
- a hatóság részére a kérelem benyújtásakor **minden adat** rendelkezésére áll,
- a döntés meghozatala **mérlegelést nem** igényel, és
- **nincs ellenérdekű** ügyfél.

Sommás eljárás (8 nap)

- a **hiánytalanul** előterjesztett kérelem és mellékletei, valamint a hatóság rendelkezésére álló adatok alapján a **tényállás tisztázott** és
- **nincs ellenérdekű** ügyfél.

Teljes eljárás: ha a nem automatikus, nem sommás eljárásban intézi a hatóság az ügyet. (60 nap)

Bürokráciacsökkentés

I. Független hatályú döntést nem kell hozni, ha

- a döntés - központi hivatal kivételével - központi államigazgatási szerv, vagy a Magyar Nemzeti Bank hatáskörébe tartozik,
- az ügy tárgya honvédelmi és katonai, továbbá nemzetbiztonsági célú építmény.

A kör jelentős szűkítése!

A döntés kizárása nem azonos a független hatályú döntés **mellőzésével** (ebben az esetben 8 napon belül a hatóság eljárást lezáró döntést hoz, vagy felfüggeszti az eljárást vagy szünetel az eljárás; letele után azonban meg kell hozni a független hatályú döntést).

Minden bányafelügyeleti eljárásban (akár Kormányhivatal, akár az MBFSZ jár el első fokon) független hatályú döntést (végzést) kell hozni, kivéve a 8 napos szabály eseteit.

A független hatályú döntéshez kapcsolódó joghatások az **ügyintézési határidő** elteltével állnak be, függetlenül annak hosszától!

Csak a **felfüggesztés és szünetelés** időtartama nem számít be az ügyintézési határidőbe!

II. **További szankciók**, ha a hatóság nem hoz határidőben független hatályú döntést, vagy indokolatlanul nem automatikus vagy sommás eljárásban jár el (visszafizetés, eljárási költség alóli mentesülés).

A tényállás tisztázása

Szabad bizonyítás

- különös eljárási szabály – egy kivétellel – nem írhatja elő a hatóság számára, hogy milyen bizonyítási eszközt alkalmazzon
- csak okirat vagy más irat tehető kötelezővé, de csak közérdeken alapuló nyomos indok alapján

Ügyfél a be nem szerzhető bizonyítékot nyilatkozatával pótolhatja (jóhiszeműség elve, bizalmi elv; Bt. kizárja).

Az ügyfelet a hatóság

- nyilatkozattételre hívhatja fel
- hivatalbóli eljárásban adatszolgáltatásra kötelezheti

A bizonyítási eszközök alkalmazása a **hatóság mérlegelésétől** függ (a hatóság nagykorúsítása).

Szankciórendszer I.

Az Ákr. nem tartalmaz ezzel kapcsolatos szabályt.

A közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény

Közigazgatási szankciók

- figyelmeztetés,
- közigazgatási óvadék,
- közigazgatási bírság,
- tevékenység végzésétől történő eltiltás,
- elkobzás.

Törvény további közigazgatási szankciókat állapíthat meg.

Közigazgatási Szankciók Nyilvántartása (központi nyilvántartás)

2019. január 1-jén lép hatályba!

Szankciórendszer I.

Átmeneti időszak: T/18298 törvényjavaslat

A Ket. 94. és 94/A. §-ának rendelkezéseit veszi át (plusz elkobzás).

2019. január 1-jén hatályát veszti, és valamennyi Ket. 94. § (2) bekezdés b) pontjához kapcsolódó miniszteri rendelet (80/2009. KHEM rendelet).

A KKVtv. 12/A. §-a marad! (egyelőre)

Jogorvoslat

Elsődleges jogorvoslati lehetőség a **közigazgatási per**. [a döntések 0,5 %-át fellebbezik meg, ennek 20 %-a bíróság]

Fellebbezés, ha azt törvény kifejezetten **megengedi**.

Fellebbezés ha a határozatot

- **járási (kerületi) hivatal** vezetője vagy - a képviselő testület kivételével - helyi önkormányzat szerve, vagy
- **rendvédelmi szerv** helyi szerve hozta.

De! Törvény járási hivatal esetében is kizárhatja a fellebbezést (módosítás folyamatban; pl. munkavédelem, munkaügy)

Nincs helye fellebbezésnek

- ha az elsőfokú döntést - a központi hivatal kivételével - központi államigazgatási szerv vezetője hozta,
- ha a képviselő-testület önkormányzati hatósági ügyben hozott döntést,
- a másodfokú hatóság által hozott önállóan fellebbezhető végzés esetén,
- ha nincs kijelölt másodfokú hatóság,
- nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségűvé nyilvánított ügyben,
- ha a hatósági szerződés alapján végrehajtást rendeltek el.

Elsőfokú hatóság csak módosíthatja, visszavonhatja döntését!

Ügyfelet érintő változások

Az ügyfél ügyintézési lehetőségét nehezíti

- az ágazati joganyag mennyisége
- jogi képviselő igénybevételének szükségessége.

Az ügyféli jogot szűkítő változások:

- igazolási kérelem, kézbesítési kifogás benyújtására vonatkozó abszolút határidő csökkenése
- fizetési könnyítésre vonatkozó szabály nincs az Ákr.-ben (de szankció törvényben sem)

Az ügyféli jogokat szélesítő változások:

- ha a sommás eljárásban hozott döntéssel szemben nincs fellebbezési lehetőség, kérhető a teljes eljárásban történő vizsgálat
- szünetelés jogintézménye
- ha a hivatali eljárásban a hatóság az ügyintézési határidőt kétszeresen túllépi, akkor csak a jogsértés tényét állapíthatja meg, szankciót nem alkalmazhat

Köszönöm a figyelmet!

Jó szerencsét!